

آیین‌نامه صدور مجوز تأسیس و نظارت بر مراکز عرضه برخط ویدیویی به گونه نمایش درخواستی

فصل اول - واژگان و اصطلاحات

ماده ۱- در این دستورالعمل واژگان و عبارات در معانی مشروح در زیر به کار می‌روند:

- الف- **مراکز** عرضه برخط ویدیویی به گونه نمایش درخواستی، واحدهایی هستند که با اخذ مجوز مربوط از «سازمان امور سینمایی و سمعی و بصری» با تأمین و یا استقرار سامانه نمایش ویدیویی درخواستی مشتمل بر تجهیزات سخت افزاری و نرم افزاری قابل توسعه، فعالیت تجاری می‌کنند و در این آیین‌نامه به اختصار از آنها به عنوان «مرکز» یاد می‌شود.
- ب- **عرضه برخط**: فراهم آوردن امکان بهره‌گیری از اثر «ویدیویی» در مقابل تقاضای متقاضی به اشکال مختلف؛ اعم از «ارائه نسخه‌ای از فایل در معرض بارگیری (دانلود) به کاربر» یا «ارائه محتوای دیداری و شنیداری به صورت پخش از طریق رسانه‌های برخط»
- پ- **اثر ویدیویی**: اثر تولید شده بر بستر تصویر از قبیل فیلم، سریال، آثار مستند، داستانی (تله فیلم)، علمی، آموزشی، سینمایی، تلویزیونی، نماهنگ، نوانما، برنامه‌های ترکیبی و پویا نمایی (اعم از ایرانی و خارجی)؛

ت- **نمایش درخواستی**: فراهم آوردن امکان نمایش «اثر ویدیویی» مورد درخواست هر مخاطب فقط بر روی نمایشگر مورد استفاده وی از طریق سامانه‌های مبتنی بر قراردادهای مسیریابی یگانه (Unicast) در «بستر شبکه گسترده (wide area network یا wan)» که در آن‌ها جریان داده اختصاصاً برای ذخیره یا پخش فقط بر روی یک دستگاه معین، ارسال می‌شود و ذخیره و اجرای داده توسط چند دستگاه، مستلزم ارسال جداگانه جریان داده برای هر دستگاه است.

تبصره ۵- قراردادن صوت و تصویر در معرض دسترس عموم از طریق سامانه‌های مبتنی بر قراردادهای مسیریابی همگانی (Broadcast) یا چندگانه (Multicast) که در آنها یک جریان داده ارسالی، همزمان قابل ذخیره یا پخش بر روی چند دستگاه بوده و با یکبار ارسال داده، دستگاه‌های متعدد می‌توانند آن را ذخیره یا اجرا کنند (بدون آن که هر اثر به انتخاب و در مقابل تقاضای هر مخاطب و فقط برای مخاطبی که نمایش آن را تقاضا کرده است نمایش داده شود) از شمول این آیین‌نامه خارج است.

ث- **رسانه برخط**: هر سامانه که امکان قرار دادن محتوای دیجیتال در دسترس عموم یا بیش از یکپهزار مخاطب مشخص یا نامشخص از طریق بستر شبکه اعم از جهانی، محلی و شبکه‌های تلفن ثابت و همراه را فراهم می‌سازد.

ج- **پروانه نمایش**: مجوزی است که در اجرای تبصره (۲) الحاقی به ماده (۶) «آیین‌نامه نظارت بر نمایش فیلم و اسلاید و ویدئو و صدور پروانه نمایش آن‌ها»، مصوب سال ۱۳۶۱ هیئت وزیران و اصلاحات بعدی آن صادر و به موجب آن اجازه ارائه اثر «ویدیویی» به گونه نمایش درخواستی به شخص یا اشخاص حقوقی متقاضی داده می‌شود.

چ- **سازمان**: «سازمان امور سینمایی و سمعی و بصری»

فصل دوم - کلیات

- ماده ۲ -** به استناد بند (۲۲) ماده (۲) «قانون اهداف و وظایف وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی»، ماده (۲) «قانون نحوه مجازات اشخاصی که در امور سمعی و بصری فعالیت‌های غیرمجاز می‌نمایند»، «قانون تعطیل مؤسسات و واحدهای آموزشی و تحقیقاتی و فرهنگی که بدون اخذ مجوز قانونی دایر شده و می‌شود» و «آیین‌نامه اجرایی قانون اخیر» نسبت به «مراکز سمعی و بصری»، تاسیس و راه اندازی « مراکز عرضه برخط ویدیویی به گونه نمایش درخواستی » توسط اشخاص حقوقی واجد شرایط، به موجب این آیین‌نامه انجام می‌پذیرد.
- ماده ۳ -** به استثنای موارد مذکور در ماده (۴) این آیین‌نامه، دایر کردن هر گونه تشکیلات برای «عرضه برخط ویدیویی به گونه نمایش درخواستی» نیاز به اخذ مجوز مربوط از «سازمان» دارد و متخلفان وفق مواد (۱۱) و (۱۲) این آیین‌نامه مورد پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.
- ماده ۴ -** اشخاص حقیقی و حقوقی زیر، برای فعالیت در زمینه «عرضه برخط ویدیویی به گونه نمایش درخواستی» نیاز به اخذ مجوز از «سازمان» ندارند:
- ۴-۱ - «خبرگزاری‌های داخلی دارای مجوز از مراجع ذی‌صلاح «وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی» و «تشریبات الکترونیکی» دارای «پروانه انتشار» از مراجع مزبور برای «عرضه ویدیویی» مشتمل بر خبر، تحلیل، مصاحبه و گزارش، در حدود مجوز یا پروانه صادره
- ۴-۲ - اشخاص حقیقی و حقوقی دارای تابعیت جمهوری اسلامی ایران برای «عرضه برخط ویدیویی به گونه نمایش درخواستی» مشتمل بر اطلاعات، اخبار و خدمات، آثار و محصولات خود، فقط در «رسانه‌های برخط اختصاصی» که فعالیت‌آن‌ها به موجب قانون ممنوع نشده است

فصل سوم - صدور و تمدید مجوز

- ماده ۵ -** «شرکت‌ها و «مؤسسات غیر تجاری» دارای شرایط عمومی و اختصاصی مقرر در بندهای «الف» و «ب» دستورالعمل پیوست این آیین‌نامه می‌توانند با ارائه تقاضا و طی مراحل مربوط، مجوز «مرکز» را از «سازمان» دریافت کنند. ضوابط و استانداردهای فنی «سامانه نمایش درخواستی» و چگونگی رسیدگی به تقاضای صدور و تمدید مجوز «مرکز» طی دستورالعمل جداگانه ای که به تصویب معاون وزیر و رییس «سازمان» می‌رسد، تصویب و ابلاغ می‌شود.
- ماده ۶ -** قبل از صدور مجوز تاسیس «مرکز» به متقاضیان واجد شرایط «موافقت اصولی» اعطا می‌شود تا در یک دوره زمانی حداقل سه ماهه نسبت به تامین و یا استقرار «سامانه نمایش درخواستی» اقدام نمایند. این موافقت نامه فقط برای یک دوره سه ماهه دیگر قابل تمدید است. مجوز رسمی فعالیت برای هر متقاضی، اولین بار با مدت اعتبار یک ساله پس از گذراندن دوره آموزش توجیهی و دریافت گواهینامه جهت مدیر معرفی شده، صادر می‌شود و در پایان مدت به ترتیب مقرر در مواد (۸) و (۷) این آیین‌نامه قابل تمدید است.
- ماده ۷ -** مجوز تاسیس و بهره برداری از «مرکز»، در صورت تقاضای دارنده مجوز و احراز مجدد شرایط مقرر در بند «پ» دستورالعمل ماده ۵ این آیین‌نامه برای مدت (۵) سال قابل تمدید است و تمدید آن برای ادوار ۵ ساله بعدی مشروط به تایید عملکرد مراکز بلا مانع است.
- ماده ۸ -** مجوز تاسیس «مرکز» که برای اولین بار به مدت یک سال صادر شده است و دارنده آن به یک یا هر دو حد نصاب مقرر در جزء (پ-۲) بند «پ» دستورالعمل ماده ۵ این آیین‌نامه حاضر دست نیافته باشد، در صورت تقاضای دارنده مجوز و احراز شرایط مقرر در بند «ت» دستورالعمل پیوست آیین‌نامه حاضر فقط برای یک نوبت، به مدت یک سال قابل تمدید است.
- ماده ۹ -** در صورتی که دارندگان مجوزهای تاسیس «مرکز» در پایان مدت مجوز صادره، حسب مورد دارای شرایط مقرر در مواد (۸) یا (۷) این آیین‌نامه نباشند یا تا پیش از انقضای مدت مجوز، تقاضای تمدید آن را به «سازمان» ارائه نکنند، سه ماه فرصت دارند تا در صدد احراز شرایط مقرر برآیند. پس از انقضای این مدت، مجوز آن‌ها قابل تمدید نبوده و حق ادامه فعالیت در زمینه «عرضه برخط ویدیویی به گونه نمایش درخواستی» را ندارند.

فصل چهارم - تکالیف دارندگان مجوز

ماده ۱۰ - دارندگان مجوز تاسیس «مرکز» مکلفاند:

- ۱۰ ۱ - قوانین و مقررات جاری کشور و ضوابط، دستورالعمل‌ها و استانداردهای فنی ابلاغ شده توسط «سازمان» را در فعالیت‌های خود رعایت کنند.
 - ۱۰ ۲ - فقط محصولات «ویدیویی» دارای «پروانه نمایش» معتبر برای «نمایش درخواستی» را در «سامانه نمایش درخواستی» تحت تصدی خود نمایش دهند.
 - ۱۰ ۳ - آثار «ویدیویی» را با رعایت مفاد «پروانه نمایش» صادره و مفاد قرارداد منعقد شده با تهیه کننده یا مالک اثر ویدیویی نمایش دهند. عرضه عمومی آثاری که ۳۰ سال از نمایش عمومی آنها گذشته باشد، ضمن دارا بودن پروانه نمایش، تابع مقررات و قوانین حقوق «حمایت از مولفان، مصنفان و هنرمندان است» است.
 - ۱۰ ۴ - «نماد اعتماد الکترونیکی کسب و کارهای اینترنتی» خاص خود را به نحوی که به سهولت قابل تشخیص باشد، حسب مورد در همه صفحات درگاه اینترنتی، کارافزار (App) و ابزارک (Gadget) خود و در حاشیه کادر تمام آثار تصویری قابل مشاهده در سامانه خود نمایش داده و همچنین بر روی تمام دستگاه‌های گیرنده (Set top box) خود الصاق کنند.
 - ۱۰ ۵ - مجوز دریافتی فقط برای فعالیت شرکت یا مؤسسه غیر تجاری که نام آن در مجوز صادره درج شده است، قابل استفاده می باشد و هر گونه نقل و انتقال آن ممنوع می باشد.
 - ۱۰ ۶ - امکانات نرم‌افزاری، سخت‌افزاری، ارتباطی و امنیتی «سامانه نمایش درخواستی» تحت تصدی خود را برابر شرایط تعیین شده در ضوابط و استانداردهای ابلاغی ارتقا دهند.
 - ۱۰ ۷ - با بازرسان «سازمان» همکاری کرده و زیرساخت‌های سخت‌افزاری، نرم‌افزاری لازم برای پایش و نظارت بر تمام فعالیت‌های خود توسط «سازمان» را برابر دستورالعمل‌های ابلاغی در مهلت تعیین شده نصب و همواره از صحت کارکرد آنها اطمینان حاصل کنند.
 - ۱۰ ۸ - اطلاعات و گزارشاتی را که «سازمان» از آنها مطالبه می‌کند، در قالب‌های مشخص شده و در مهلت تعیین شده ارائه دهند. عدم رعایت هر یک از موارد فوق تخلف محسوب شده و با متخلف برابر ماده ۱۱ این آیین نامه رفتار می‌گردد.
- تبصره:** عرضه آثار خارجی تابع مقررات عرضه اینگونه آثار در شبکه نمایش خانگی است.

فصل پنجم - نظارت و رسیدگی به تخلفات

ماده ۱۱ - «سازمان» نتایج حاصل از نظارت و بازرسی «مراکز» و نیز گزارشات واصله از کاربران «سامانه‌های نمایش درخواستی و سایر مراجع ذیصلاح را بررسی و در صورت احراز تخلف دارندگان مجوز، با توجه به نوع تخلف، سوابق تخلفات قبلی متخلف یا متخلفان تصمیمات زیر را اتخاذ می‌کند:

۱۱ ۱ - اخطار کتبی به «مرکز» خاطی

۱۱ ۲ - تعلیق مجوز «مرکز» خاطی به مدت پنج روز تا سه ماه

تبصره ۵- چنانچه گزارش‌های دریافتی نشان‌دهنده ارتکاب «جرمی» باشد، مراتب به همراه دلایل و مستندات مربوط به مراجع ذیصلاح قضایی و انتظامی منعکس می‌شود و در صورت محکومیت «مرکز» خاطی در محاکم قضایی، نسبت به ابطال مجوز آن اقدام خواهد شد. حسب مورد با ارسال تصویر حکم دادگاه به وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، از آنها درخواست خواهد شد که از ارائه هر گونه خدمات مرتبط برای فعالیت‌های موضوع این آیین نامه، به محکومان خودداری ورزند.

ماده ۱۲ - «نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران» در اجرای تبصره (۱) ماده (۲) «قانون نحوه مجازات اشخاصی که در امور سمعی و بصری فعالیت‌های غیرمجاز می‌نمایند» ضمن ممنوعیت از فعالیت «مراکز»، به درخواست «سازمان» نسبت به پلمپ این گونه «مراکز» اقدام می‌نماید.

فصل ششم - سایر مقررات

ماده ۱۳ - معاون وزیر و رییس «سازمان» می‌تواند، با توجه به ملاحظات و محدودیت‌های فنی، اجرایی، فرهنگی و اقتصادی، حد نصاب تعداد یا مدت زمان نمایش آثار ویدیویی یا تعداد کاربران در دستورالعمل پیوست این آیین‌نامه را برای صدور یا تمدید مجوز، اصلاح و پس از تصویب، جهت اجرا ابلاغ نماید.

ماده ۱۴ - به منظور بررسی تقاضای داوطلبان تاسیس «مرکز»، رسیدگی به تخلفات، بررسی صلاحیت‌های عمومی و اختصاصی مدیران (وفق مفاد دستور العمل ماده ۵ این آیین‌نامه) معرفی شده برای مدیریت «مراکز»، محتوای دوره آموزش توجیهی، رتبه بندی مراکز، تغییر و اصلاح دستورالعمل پیوست این آیین‌نامه، کار گروهی با عضویت «یک شخص صاحب نظر در امور سینمایی به انتخاب رئیس سازمان»، «مدیر کل دفتر نمایش خانگی، فیلم کوتاه و مستند» (به عنوان دبیر کارگروه)، «نماینده خانه سینما» (صنف مرتبط)، یک کارشناس فنی و یک کارشناس محتوایی (به انتخاب رئیس «سازمان») با حکم رئیس «سازمان» تشکیل می‌شود. نتیجه ارزیابی‌های این کارگروه برای تصمیم‌گیری نهایی و ابلاغ به شورای رسیدگی مرکب از «رئیس سازمان» (به عنوان رئیس شورا)، «معاون ارزشیابی و نظارت» و «یک شخص صاحب نظر در امور سینمایی به انتخاب رییس سازمان» ارائه خواهد شد. پروانه فعالیت «مراکز» واجد شرایط از سوی رئیس «سازمان» صادر می‌گردد. ساز و کار اجرایی کار گروه و شورای رسیدگی و از جمله نحوه رسیدگی به اعتراض متقاضیان رد صلاحیت شده، به موجب دستورالعملی خواهد بود که متعاقب تصویب این آیین‌نامه، به تایید رئیس «سازمان» خواهد رسید.

ماده ۱۵ - «سازمان» می‌تواند پاره‌ای از فعالیت‌های تصدی‌گرایانه خود در امر ارزیابی و نظارت فنی «مراکز» را به اشخاص حقوقی ذیصلاح تفویض نماید.

ماده ۱۶ - از تاریخ ابلاغ آیین‌نامه حاضر کلیه واحدهای فرهنگی دیجیتال موضوع «ضوابط صدور مجوز تاسیس و نظارت بر فعالیتهای واحدهای فرهنگی دیجیتال» ابلاغی شماره ۱۷۰۵۵۷ مورخ ۱۳۹۴/۵/۲۶ از سوی وزیر وقت فرهنگ و ارشاد اسلامی، مجاز به انجام فعالیت در زمینه نشر برخط آن دسته از محتواهای دیداری و شنیداری که مستلزم دریافت پروانه نمایش از سوی سازمان امور سینمایی و سمعی و بصری هستند، نمی‌باشند.

ماده ۱۷ - با ابلاغ این آیین‌نامه، «عرضه برخط» آثار ویدیویی در چارچوب «ضوابط صدور مجوز و نظارت بر فعالیت تجاری در زمینه عرضه کالای شامل آثار دیداری و شنیداری از طریق رسانه‌های برخط» مصوب ۲۳ خرداد ۱۳۹۵ وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، شامل آن دسته از آثار دیداری و شنیداری که مستلزم دریافت پروانه نمایش از سازمان امور سینمایی و سمعی و بصری هستند، نخواهد بود.

ماده ۱۸ - کسانی که پیش از ابلاغ این آیین‌نامه، مجوز تاسیس «مرکز» را از «سازمان» دریافت کرده‌اند و همچنین دارندگان مجوز «نشر برخط آثار تصویری» از مرکز فن‌آوری اطلاعات و رسانه‌های دیجیتال وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه، شش ماه فرصت دارند موسسات و شرکت‌های خود را با مفاد این آیین‌نامه و دستورالعمل ماده ۵ آن منطبق کنند. در غیر اینصورت برابر مواد (۱۱) و (۱۲) این آیین‌نامه، با آنها برخورد می‌گردد.

ماده ۱۹ - این آیین‌نامه مشتمل بر ۱۹ ماده و سه تبصره، به شرح زیر در تاریخ ۱۳۹۶/۵/۱۸ به تصویب وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی رسید و برای اجرا ابلاغ گردید.

سید رضا صالحی امیری
وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی